

Briselē, 8.3.2018.
SWD(2018) 57 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI
par Eiropas kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzējiem (EKFPS) uzņēmumiem

un

Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI,
ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem

{COM(2018) 113 final} - {COM(2018) 99 final} - {SWD(2018) 56 final}

Kopsavilkuma lapa

Ietekmes novērtējums attiecībā uz tiesību akta priekšlikumu par Eiropas kolektīvās finansēšanas pakalpojumu režīmu uzņēmumiem

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums. Risināmā problēma

Kolektīvā finansēšana ir tehnoloģiju nodrošināt finanšu pakalpojums, kas var palīdzēt uzņēmējdarbības projektiem, kuriem vajadzīgs finansējums un ieguldītāji, lai dažādotu savu ieguldījumu portfeli. Kolektīvā finansēšana aizvien vairāk nostiprinās kā būtiska daļa no finansējuma kāpnēm jaunuzņēmumiem un jauniem uzņēmumiem. Bieži vien tas ir galvenais finansēšanas instruments agrīnā posmā esošiem uzņēmumiem, kuros riska kapitāls vai pat privātais pašu kapitāls ir tikai daļēja līdzdalība tajos. Kolektīvā finansēšana ir alternatīva nenodrošinātiem banku aizdevumiem, piemēram, bankas konta pārtēriņiem vai kredītkaršu aizdevumiem, kuri pašlaik ir MVU galvenie ārējā finansējuma avoti. Kolektīvā finansēšana papildina banku finansējumu un korporatīvo un tādējādi dažādo finansējuma avotus ekonomikā. Tas paver jaunas iespējas, jo īpaši jauniem, novatoriskiem uzņēmumiem bez plaša nodrošinājuma, pamatlīdzekļiem vai finanšu darījumu vēstures.

Neraugoties uz šo svarīgo lomu, ES kolektīvās finansēšanas tirgi uzņēmumu finansēšanai lielā mērā ir nepietiekami attīstīti salīdzinājumā ar citām ekonomikas lielvarām un – vēl svarīgāk – nespēj pienācīgi darboties pārrobežu mērogā. Nesenie pētījumi un pierādījumi, kas apkopoti mērķorientētās apspriedēs, ir apstiprinājuši, ka sakarā ar sadrumstalotiem un pretrunīgiem regulatīviem režīmiem kolektīvās finansēšanas platformas nespēj izvērst un brīvi sniegt pakalpojumus Eiropas mērogā. Tāpat ieguldītāji atturas no pārrobežu iesaistīšanās sakarā ar uzticības trūkumu šīm platformām un to sadrumstalotajiem tiesiskajiem regulējumiem, kas ir piemērojami pakalpojumu sniegšanai.

Paredzamie šīs iniciatīvas mērķi

Iniciatīvas mērķis ir veicināt kolektīvās finansēšanas darbību visā ES vienotajā tirgū MVU agrīnā posma finansējumam un alternatīvam finansējumam atbilstīgi kapitāla tirgu savienības (KTS) mērķim. Iniciatīva palīdzētu arī vēl vairāk diversificēt Eiropas finanšu sistēmu, lai uzlabotu finanšu stabilitāti, ieguldītāju aizsardzību un konkurenci starp tirgus dalībniekiem. Iniciatīvai ir divi konkrēti mērķi. Pirmais mērķis ir dot iespēju platformām izvērst darbību pārrobežu mērogā, proti, izveidojot licencēšanas režīmu, ko var izmantot visā ES, neprasot papildu atļauju katrā ES valstī. Otrais mērķis ir nodrošināt, ka platformām tiek piemērots regulējums, kas nodrošina platformu pienācīgu pārvaldību un līdzekļu piešķirēju aizsardzību, koncentrējoties uz pareizu riska pārvaldību, jo īpaši uz uzņēmējdarbības veikšanu, lietderīgu un piemērotu riska pārvaldību, uzticamības pārbaudi un atbilstīgu informācijas atklāšanu. Tam būtu jāpalielina ieguldītāju uzticēšanās, lai iesaistītos pārrobežu mērogā.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība

Ar veikto rīcību tiks risinātas problēmas, kas konstatētas ietekmes novērtējumā, tas ir, grūtības platformām izvērst darbību pāri ES robežām, kā arī uzticības trūkums pārrobežu ieguldījumiem un finansējuma piesaistei, ar kurām mēs pašlaik saskaramies. ES rīcība ievērojami samazinātu sarežģītību, finansiālo un administratīvo slogu visām galvenajām ieinteresētajām personām, t. i., kolektīvās finansēšanas platformām, projektu īpašniekiem un ieguldītājiem, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem pakalpojumu sniedzējiem, kas izmanto to pašu ES marķējumu.

B. Risinājumi

Apsvērtie leģislatīvie un neleģislatīvie rīcīppolitiskie risinājumi. Vēlamais risinājums. Pamatojums

Ietekmes novērtējumā ir aplūkoti šādi politikas risinājumi:

- 1. risinājums – pamatscenārijs (bez ES rīcības);
- 2. risinājums – pamatošanās uz reputācijas kapitālu: minimāla saskaņošana apvienojumā ar pašregulāciju;
- 3. risinājums – produktā balstīta pieeja: kolektīvās finansēšanas iekļaušana spēkā esošajā vienotajā noteikumu kopumā;
- 4. risinājums – papildu pakalpojumā balstīts risinājums: brīvprātīgs Eiropas kolektīvās finansēšanas sniedzēju (EKFS) režīms, kas definētu konkrētus kopējus ES standartus kolektīvās finansēšanas režīmiem.

Pēc izvērtēšanas un ietekmes apsvēršanas, ceturtais risinājums (EKFS režīms) tika atzīts par vēlamu, jo tas paredz skaidru tiesisko regulējumu, lai risinātu apzinātās problēmas, vienlaikus paliekot samērīgam un samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

Atbalsts konkrētajiem risinājumiem

Ieinteresētās personas ir paudušas atbalstu regulatīvai pieejai vairākās atklātas sabiedriskās apspriešanās. Pirmkārt, attiecībā uz 2015. gada Zaļo grāmatu par KTS, un, lai gan daži respondenti skaidri norādīja, ka nekāda rīcība ES līmenī nav nepieciešama, daudzi respondenti prasīja regulējuma noteiktību ES mērogā, lai sekmētu pārrobežu darbību un lielāku uzticēšanos, nodrošinot pārredzamību un ieguldītāju aizsardzību. Otrkārt, saistībā ar 2017. gada apspriešanu par KTS vidusposma pārskatu daudzi respondenti pauda līdzīgus izteikumus, argumentējot par labu pienācīga tiesiskā regulējuma izstrādei attiecībā uz kolektīvo finansēšanu visā ES, lai izveidotu pietiekami lielu tirgu. Treškārt, apspriešanās par *FinTech*, kas noslēdzās 2017. gada 15. jūnijā, vairums respondentu uzskatīja, ka valstu regulatīvie režīmi apgrūtina pārrobežu kolektīvās finansēšanas darbību un ka tāpēc ir nepieciešama saskaņošana ES līmenī. Starp minētajām iespējamajām saskaņošanas jomām bija platformu informācijas atklāšanas prasības, reģistrācijas prasības un ieguldītāju aizsardzības noteikumi.

Turklāt, pamatojoties uz sākotnējo ietekmes novērtējumu, lielākā daļa dalībvalstu pārstāvju sanāksmē ar Eiropas Vērtspapīru komitejas ekspertu grupas sanāksmē (2017. gada 10. novembrī) pauda atbalstu ES regulējumam šajā jomā (4. risinājums) un dažas dalībvalstis ierosināja iniciatīvu, lai saskaņotu valstu režīmus (3. risinājums).

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvums no vēlamā risinājuma (ja nav, no galvenajiem risinājumiem)

Vēlamais risinājums nodrošina kolektīvās finansēšanas platformām vienkāršu un visaptverošu metodi to pārrobežu darbību izvērtēšanai saskaņā ar jaunu ES marķējumu. Kopīgi noteikumi par pārvaldības un pārredzamības prasībām attiecībā uz platformām arī sniegs pārrobežu ieguldītājiem pārliecību par pienācīgu aizsardzību pret tādām problēmām kā interešu konflikti vai krāpnieciskas darbības un labāku informāciju par finansētajiem projektiem. Kopēja rīcība varētu samazināt Eiropas integrācijas trūkuma radītās izmaksas vismaz par EUR 20 miljardiem jaunā tirgus apjomā Eiropā.

Sniedzot papildu finansēšanas iespējas, jo īpaši jaunuzņēmumiem un novatoriskiem MVU, paredzams, ka šī iniciatīva pozitīvi ietekmēs arī ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu un inovāciju. MVU pašlaik ir nodarbina 67 % Eiropas darbaspēka un ir nozīmīgs inovācijas virzītājspēks. Tajā pašā laikā MVU joprojām saskaras ar ievērojamām problēmām piesaistīt finansējumu. Eiropas Komisijas 2016. gada *Innobarometer* aptauja apstiprina, ka finansējuma pieejamība ir būtisks šķērslis pētniecības un izstrādes veicināšanai un novatorisku produktu vai pakalpojumu komercializācijai.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja tādas nav, galveno risinājumu izmaksas)

Vēlamie risinājumi platformu nodrošinātājiem rada atbilstības nodrošināšanas izmaksas, kas sīkāk izklāstītas ietekmes novērtējuma 3. pielikumā un atšķiras atkarībā no tā, vai regulētā struktūra jau ir pilnvarota saskaņā ar FITD un vai platformu nodrošinātāji saņem vai ir saņēmuši atļauju vairākās valstīs. Atbilstības nodrošināšanas izmaksas pieaugs, ja platformas darbība pašlaik nav regulēta un ja tā sniedz vai plāno sniegt pakalpojumus tikai vienā valstī. Vēlamais risinājums var radīt arī izmaksas administrācijām. Priekšlikums varētu ietekmēt EVTI budžetu, pēc aplēsēm aptuveni EUR 2,5 miljonu apmērā, kas jāsadala starp nozari un ES budžetu pirmajā pilnas īstenošanas gadā.

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem

Uzņēmumi, MVU un mikrouzņēmumi ir kolektīvās finansēšanas platformu galvenie lietotāji. Šī iniciatīva tādējādi nodrošinās to, ka būs pieejami papildu finansējuma avoti kā alternatīva tradicionālajiem finansēšanas pasākumi, piemēram, banku aizdevumiem, kontu pārsniegumiem un kredītkaršu parādiem, kas bieži vien ir agrīnā posmā esošiem uzņēmumiem. Tā kā vidējā maksa par kolektīvās finansēšanas pieejamību parasti ir zemāka nekā banku īstermiņa finansējuma izmaksas, iniciatīvas rezultātā var arī samazināt finansēšanas izmaksas agrīnā un pirmajā paplašināšanās posmā esošiem MVU.

Nozīmīga ietekme uz valstu budžetiem un valsts pārvaldi

Vēlamais risinājums ietekmē valstu kompetento iestāžu un EVTI izmaksas un administratīvo slogu. Šo izmaksu apmērs un sadalījums būs atkarīgs no precīzām prasībām, kas izvirzītas Eiropas kolektīvās finansēšanas nodrošinātājiem (EKFN), un saistītajiem uzraudzības uzdevumiem. Tomēr uzraudzības iestāžu izmaksas būs ievērojami mazākas nekā tās, kas rodas no attiecīgā FITD pārdzētā pilnvarojuma. Kaut arī nav pieejamas konkrētas aplēses par izmaksu līmeni, var pieņemt, ka uzraudzības izmaksas būs

salīdzināmas ar tām, kas saistītas ar valstu režīmiem, kuri attiecas tikai uz "rīkojumu nosūtīšanas" darbību. Atkarībā no EVTI iesaistes pilnvarošanas un uzraudzības procesā būs arī izmaksu ietekme uz ES budžetu. Pieņemot, ka EVTI būs atbildīga par EKFN pilnvarošanu, tiek lēsts, ka vienreizējās izmaksas būs aptuveni EUR 500 000 apmērā, lai izveidotu attiecīgās IT sistēmas un organizētu darba grupu, kas uzņemsies atbildību par pilnvarošanas procesu.

Cita nozīmīga ietekme. Ne vairāk kā 6 rindas

Nav.

D. Turpmākie pasākumi

Politikas pārskatīšanas termiņš

Kolektīvā finansējuma tirgus strauji aug un uzņēmējdarbības modeļi attīstās atbilstoši straujai tehnoloģiju attīstībai. Tāpēc politikas pieejas atbilstība tiks regulāri uzraudzīta saskaņā ar labāka regulējuma pieeju, lai pārlicinātos, ka rīcības mērogs (ieguldījumos un aizdevumos balstīta kolektīvā finansēšana projektos līdz EUR 1 miljonam) un pasākumu apmērs vienmēr saskan ar to mērķiem un nekļūst nesamērīgi.